

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ekte sunulan gerekçelerle Karadeniz'deki hamsi neslinin azalmasının nedenleri ile hamsi avcılığındaki sorunların araştırılması, bu kapsamda alınması gereken önlemlerin ve politikaların belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz. 17/02/2021

Neslihan HANCIOĞLU
Samsun milletvekili

Mehmet Bekaroğlu
İstanbul Milletvekili

Uğur BAKARZİTAN
Dihun Mülkleri

Hasan BALTACI
KASTAMONU

Wahid Dewirtag
Longulokt Mu.

42011

Dr. Mehmet Gökçe
Beyoğlu Mh.

Ahmet KAYA
Tuzluca İl.
K7. Dikkat

Seyit TORUN
Ordu Mu.

Bam KARDELOZ

Strop mit

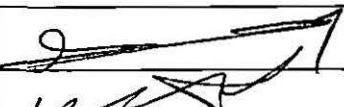
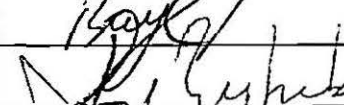
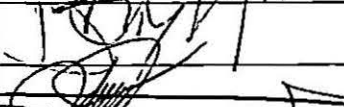
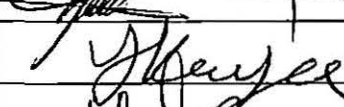
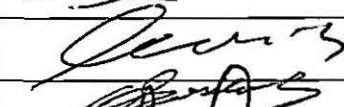
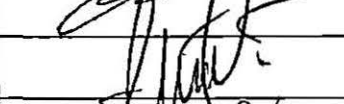
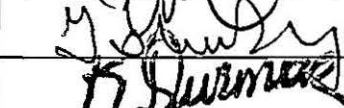
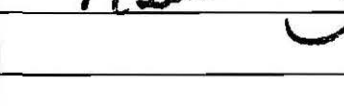
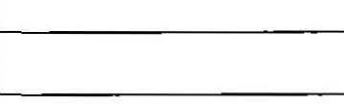
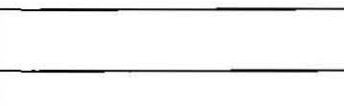
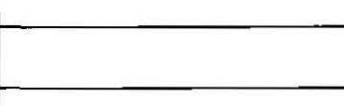
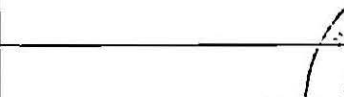
~~Necati Rıfı~~
~~Giresun Mlv.~~
~~27/7~~

Hüseyin YILDIZ
Aydın m.v.

[Handwritten signature]
Veli Ağababa
Malatya

[Circular stamp of the Ministry of Health, Republic of Turkey, with 'MHP' logo and '1923' year]
T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI
MHP
1923

2287 Sıra Nolu Mecli's Araştırma Önergesi

ADI VE SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZASI
Süleyman Girgin	Muğla	
Faust Sarıbaşlan	Manisa	
TEMIN DİNGÖZ	ANKARA	Tolunay
Bircan Köksal	Afyonkarahisar	
Rafet ZEYBEK	Antalya	
Turan Aydoğan	İstanbul	
Kamil Okyay SINDIR	İzmir	
Yıldırım KAYA	Ankara	
Utku Göksoy	Erzurum	
Arif Yılmaz	TEKİRDAĞ	
SİBEL ÖZDEMİR	İSTANBUL	
Mahmut Tonol	İstanbul	
Ali Fazıl KASAP	Kütahya	
Orhan SARIBAL	Bursa	
Savut ARI	Antalya	
İbrahim Kaya	İST	
Kadir Derman	Tokat	

ÖZET GEREKÇE

Hamsi; dar gelirli ailelerin protein ihtiyacını karşılayan ucuz ve kolay erişilebilir bir besin kaynağıdır. Hamsi avcılığı, on binlerce kişiye istihdam sağlamakta, kültürümüzde de önemli bir yer tutmaktadır. Karadeniz mutfağının vazgeçilmezi haline gelmiş, adına destanlar yazılmış, türkülere, manilere, fıkralara konu olmuştur.

Dünya denizlerinde 2019 yılında 84 milyon ton balık avlanırken ülkemiz denizlerinde aynı yıl avlanan balık miktarı 463 bin ton olmuştur. Dünya deniz balıkları avcılığında Türkiye'nin payı % 0,55'tir. Üç tarafı denizlerle çevrili bir ülke için bu oran çok düşük kalmaktadır.

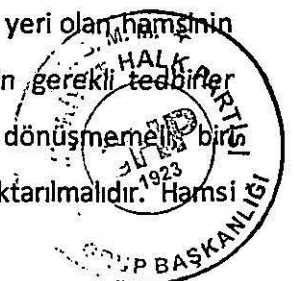
Türkiye’de balık avcılığının % 70’i hamsi avıdır. Karadeniz’deki hamsi rezervi ise 1 milyon ton civarındadır ve Karadeniz’deki bütün balık rezervinin % 85’ini oluşturmaktadır. Hamsinin % 99’u Türkiye ve Gürcistan karasularında avlanmakta olup Gürcistan sularındaki hamsi avı da büyük oranda Türkiye’den giden teknelerle yapılmaktadır.

Ülkemiz karasularında 2004 yılına kadar 300 bin ton ve üzerinde miktarlarda hamsi avı yapılırken, av miktarı yıldan yıla düşmektedir. 2018 yılında ülkemiz karasularında yapılan hamsi avı miktarı 96.500 tona kadar düşmüş, 2019 yılında avlanan hamsi miktarı ise 262.544 ton olmuştur.

Hamsi; çevre kirliliği, aşırı avcılık, kültür balıkçılığına yönelik avcılığın kendi kaderine terk edilmesi gibi nedenlere bağlı olarak nesli tükenme tehlikesi ile karşı karşıyadır. Tarım ve Orman Bakanlığı son yıllarda su ürünlerinde yetiştiriciliği teşvik ederken, doğal balık stoklarının avlanma yöntemi ile vatandaşların sofrasına getirilmesini ekonomik değeri düşük olduğu gerekçesiyle önemsiz görmekte ve adeta avcılıktan vazgeçip yetiştiriciliğe yönelme eğilimindedir. Buna bağlı olarak ülkemizde 2000 yılında kişi başına su ürünleri tüketimi 8 kg iken 2017’de 5,49 kg’a, 2018 yılında 6,1 kg’a düşmüştür. Kişi başı tüketim 2019 yılında küçük bir artışla 6,26 kg olmuştur. Vatandaşın zengin protein kaynağı olan balığa erişimi giderek güçleşmekte, pahalı hale gelmektedir.

Hamsi avcılığının önemli bir sorunu da kontrolsüz bir şekilde çalışan soğuk hava depoculuğudur. Bazı spekülörler bol avlandığında ucuz bir şekilde stok ettikleri hamsileri çok kısa bir süre sonra çok yüksek fiyatlarla satmaktadırlar. Bu yıl yasakların da etkisi ile kasası 50 TL'den alınan hamsi bir-iki hafta sonra 200-250 TL'den satılmıştır.

Dar gelirli ailelerin sofralarında kolay erişilebilir protein kaynağı olarak önemli bir yeri olan hamsinin Karadeniz sularında çoğalması ve avcılığının sürdürülebilir şekilde yapılması için gerekli tedbirler alınmalıdır. Su ürünlerinde avcılık ile yetiştiricilik birbirinin alternatifi haline dönüşmemeli, birbiri diğerine engel teşkil etmeden birbirlerinin tamamlayıcısı olarak gelecek nesillere aktarılmalıdır. Hamsi

kimyasal kirlenme,
ların üremesine

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
1923
GRUP BAŞKANLIĞI

uzatılarak 1 ay süreyle ülkemiz karasularında hamsi avcılığını yasaklayan Tarım ve Orman Bakanlığı, aynı dönemde Türk teknelerinin Gürcistan karasularında avlanmasına izin vermiştir. Gürcistan'da hamsi avındaki kısıtlamalar Türkiye'deki mevzuata göre büyük farklılık göstermektedir ve sadece Türkiye'nin kendi içinde alacağı tedbirlerle hamsi neslinin devamını sağlama olanağı bulunmamaktadır.

Bütün bu gerekçelerle TBMM'de bir Araştırma Komisyonu kurulup, Karadeniz'de hamsi rezervlerinin artırılması, avcılığının sürdürülebilir şekilde yapılması, sektördeki sorunların tespiti ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi, Karadeniz'e kıyısı olan ülkelerle eşgüdümlü ve sürdürülebilir su ürünleri politikalarının belirlenmesi zorunluluğu vardır.

